

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย

ที่ ตง. ๗๔๗๐๑/- วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย

เรื่องเดิม

การดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกให้กับนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต.พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างมีคุณธรรม จริยธรรม ความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง ได้รับการพิจารณาจิตใจ และพัฒนาตนเองให้มีจิตสาธารณะ เกิดความสำนึกร่วมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและสมานฉันท์ ประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี ดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และสามารถนำคุณธรรมไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม รู้จักทำจิตใจให้สงบ ปรับจิตใจให้เข้มแข็งสามารถนำมาใช้ในการทำงานได้รู้จักสิทธิหน้าที่ของตน บนรากฐานแห่งจริยธรรมทางพุทธศาสนา รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ รู้คุณค่าของการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย เป็นองค์กรหนึ่งที่ได้คำนึงถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ขึ้น

ข้อเท็จจริง

เพื่อให้การจัดทำโครงการดังกล่าวข้างต้น เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย จึงขออนุมัติจัดทำโครงการดังกล่าว ในวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖ ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๖ โครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ตั้งงบประมาณไว้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารโครงการแนบท้ายบันทึกนี้

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๗

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๑

ข้อพิจารณา

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว จึงขอรายงานผลโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม
ของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลนาข้าวเสียประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสถาพร จงไกรรัตนกุล)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

(นางสาววรรณ ศิริรัตน์)

หัวหน้าสำนักปลัด

(นายประกาศ โพขสาสิทธิ์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ทราบ

(นางอารี ขวัญศรีสุทธิ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย

โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖
ณ วัดลานแซะ และโรงแรมอารียา ปาร์ค รีสอร์ท อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย
อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ

โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต.

พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

วันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๑ จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๘	๕๐.๙
หญิง	๒๗	๔๙.๑
รวม	๕๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ เห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชาย ร้อยละ ๕๐.๙ และผู้หญิง ร้อยละ ๔๙.๑

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ - ๓๐ ปี	๕	๙.๑
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๖	๒๙.๑
๔๑ - ๕๐ ปี	๒๔	๔๓.๖
๕๑ ปี ขึ้นไป	๑๐	๑๘.๒
รวม	๕๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ เห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ร้อยละ ๔๓.๖ ช่วงอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี ร้อยละ ๒๙.๑ ช่วงอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๘.๒ และช่วงอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี ร้อยละ ๙.๑

ตารางที่ ๓ จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะของผู้ตอบแบบประเมิน

สถานะ	จำนวน	ร้อยละ
คณะผู้บริหาร	๔	๗.๓
สมาชิกสภา อบต.	๑๐	๑๘.๒
พนักงานส่วนตำบล	๑๙	๓๔.๕
พนักงานจ้าง	๒๒	๔๐.๐
รวม	๕๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ เห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานจ้าง ร้อยละ ๔๐.๐ พนักงานส่วนตำบล ร้อยละ ๓๔.๕ เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ ๑๘.๒ และเป็นคณะผู้บริหาร ร้อยละ ๗.๓

ตอนที่ ๒ โครงการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต.
พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การแปลผล

การแปลผลสำหรับแบบมาตราประมาณค่า ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ - ๕.๐๐	แปลความหมาย	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ - ๔.๕๐	แปลความหมาย	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ - ๓.๕๐	แปลความหมาย	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ - ๒.๕๐	แปลความหมาย	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๕๐	แปลความหมาย	น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔ ผลการประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยด้านการจัดฝึกอบรม

รายการ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ด้านการจัดฝึกอบรม							
การประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลการจัดฝึกอบรม	๒๗	๒๓	๕	-	-	๔.๔๐	มาก
ความเหมาะสมของระยะเวลาอบรม	๒๕	๒๕	๔	๑	-	๔.๓๕	มาก
ความเหมาะสมของสถานที่จัดอบรม	๒๕	๒๕	๕	-	-	๔.๓๖	มาก
ความเหมาะสมของเครื่องมือ/อุปกรณ์	๑๙	๓๓	๓	๑	-	๔.๒๙	มาก
ความเหมาะสมของเนื้อหาที่อบรม	๒๔	๒๘	๒	๑	-	๔.๓๕	มาก
ผลโดยรวม						๔.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔ แสดงว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นด้านการจัดฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (Mean = ๔.๓๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลการจัดฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ย (Mean = ๔.๔๐) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสถานที่จัดอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (Mean = ๔.๓๖) รองลงมาคือ ความเหมาะสมของระยะเวลาอบรม และความเหมาะสมของเนื้อหาที่อบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (Mean = ๔.๓๕) และรองลงมาคือ ความเหมาะสมของเครื่องมือ/อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (Mean = ๔.๒๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ ผลประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

รายการ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ							
ความพร้อมและตั้งใจในการบริการ	๒๙	๒๕	๑	-	-	๔.๔๙	มาก
การต้อนรับและปฏิสัมพันธ์	๓๑	๒๓	๑	-	-	๔.๕๓	มากที่สุด
การทำงานเป็นทีม	๒๕	๒๘	๑	๑	-	๔.๓๘	มาก
การแต่งกาย บุคลิกภาพ	๓๗	๑๘	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
ผลโดยรวม						๔.๕๑	มากที่สุด

จากตารางที่ ๕ แสดงว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโดยภาพรวมอยู่ ระดับมากที่สุด (Mean = ๔.๕๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแต่งกาย บุคลิกภาพ (Mean = ๔.๖๗) รองลงมาคือ การต้อนรับและปฏิสัมพันธ์ (Mean = ๔.๕๓) รองลงมาคือ ความพร้อมและตั้งใจในการบริการ (Mean = ๔.๔๙) และรองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม (Mean = ๔.๓๘) ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ ผลการประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยด้านวิทยากรและการฝึกอบรม

รายการ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ด้านวิทยากรและการฝึกอบรม							
ความรู้ความสามารถของวิทยากร	๓๓	๒๐	๒	-	-	๔.๕๖	มากที่สุด
เนื้อหาความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม	๒๓	๓๑	๑	-	-	๔.๔๐	มาก
การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	๒๓	๒๘	๓	๑	-	๔.๓๓	มาก
ผลโดยรวม						๔.๔๓	มาก

จากตารางที่ ๖ แสดงว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นด้านวิทยากรและการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = ๔.๔๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความสามารถของวิทยากร (Mean = ๔.๕๖) รองลงมาคือ เนื้อหาความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม (Mean = ๔.๔๐) และรองลงมาคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม (Mean = ๔.๓๓) ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ ผลการประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยด้านการฝึกอบรม

รายการ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ด้านการฝึกอบรม							
ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา <u>ก่อน</u> การเข้าร่วมโครงการฯ	๑๐	๒๖	๑๘	๑	-	๓.๘๒	มาก
ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา <u>หลัง</u> การเข้าร่วมโครงการฯ	๒๓	๓๐	๒	-	-	๔.๓๘	มาก
ได้รับความรู้ใหม่ๆ จากการฝึกอบรม	๒๔	๒๘	๓	-	-	๔.๓๘	มาก
สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ได้	๒๒	๓๑	๒	-	-	๔.๓๖	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม	๒๔	๒๙	๒	-	-	๔.๔๐	มาก
อยากให้มีโครงการนี้อีก	๒๗	๒๖	๑	๑	-	๔.๔๔	มาก
ผลโดยรวม						๔.๒๙	มาก

จากตารางที่ ๗ แสดงว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นด้านการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = ๔.๒๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อยากให้มีโครงการนี้อีก (Mean = ๔.๔๔) รองลงมาคือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม (Mean = ๔.๔๐) รองลงมาคือ ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหลังการเข้าร่วมโครงการฯ และได้รับความรู้ใหม่ๆ จากการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (Mean = ๔.๓๘) รองลงมาคือ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ได้ (Mean = ๔.๓๖) และรองลงมาคือ ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาก่อนการเข้าร่วมโครงการฯ (Mean = ๓.๘๒) ตามลำดับ

สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการประเมิน

จากการประเมิน โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปรากฏผล ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย ได้คำนึงถึงการสร้างกำลังคนในการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพทั้งในด้านสมรรถนะ การบริหารผลงาน และการพิทักษ์ระบบคุณธรรม เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย ทุกตำแหน่งมีความรู้ในขอบเขต ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนความประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมสำหรับตำแหน่ง การดำเนินการโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นหลักสูตรหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ให้มีความรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร และนำความรู้มาพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีใจรักงานที่ทำอย่างมีพลัง มีทัศนคติที่ดีต่องาน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานและองค์กรอย่างเต็มที่ และมีพฤติกรรมบริการด้วยใจพร้อมทั้งมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การจัดทำ โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

- องค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสียได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงการดำรงตนให้อยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา

- คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน
- การไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์
- มีความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติหน้าที่โดยการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ เปิดเผย โปร่งใส และพร้อมให้

ตรวจสอบ

- มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย
- ให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างเสมอภาค ทั้งถึง เป็นธรรม สะดวก รวดเร็ว ตรงต่อเวลา มีอัธยาศัยไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก และให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส และรักษาประโยชน์แก่ผู้มารับบริการทุกคน
- ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

ปัญหาและอุปสรรค

การจัดทำ โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่มี

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดเตรียมและเช็คความเรียบร้อยของเนื้อหา PowerPoint ให้สมบูรณ์ก่อนวิทยากรมาถึง
๒. ควรจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในทุกปี เพื่อการสร้างความสัมพันธ์และปลูกฝังจริยธรรมให้กับองค์กรให้รู้จักรัก และเกิดความสามัคคีมากขึ้น
๓. ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม

การใช้จ่ายงบประมาณโครงการ

รายการ	ตั้งงบประมาณ (บาท)	รายจ่ายจริง (บาท)
๑. ค่าป้ายไวนิล	๔๕๐	๔๓๐
๒. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๒ คน	๘,๔๐๐	๘,๔๐๐
๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆละ ๓๐ บาท	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐
๔. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆละ ๔๕ บาท	๔,๙๕๐	๔,๙๕๐
๕. ค่าอาหาร จำนวน ๕๕ คนๆละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑ มื้อ	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐
๖. ค่าอาหาร จำนวน ๕๕ คนๆละ ๑๙๕ บาท จำนวน ๒ มื้อ	๒๑,๔๕๐	๒๑,๔๕๐
๗. ค่าเช่าที่พัก จำนวน ๑ คืนๆ ละ ๒,๐๐๐ /ห้อง จำนวน ๑๑ ห้อง	๒๒,๐๐๐	๒๒,๐๐๐
๘. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม	๑๓,๙๕๐	๑๓,๑๔๕
๙. ค่ายานพาหนะเดินทาง ๑ คัน วันละ ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ วัน	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
รวม	๑๐๐,๐๐๐	๙๙,๑๗๕

สรุป การใช้จ่ายเงิน โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ วัดลานแซะ และอารียา ปาร์ค รีสอร์ท อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

งบประมาณตามข้อบัญญัติ ตั้งไว้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ใช้จ่ายจริงเป็นเงิน ๙๙,๑๗๕ บาท

ผู้สรุปแบบประเมิน

(นายสถาพร จงไกรรัตนกุล)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

ความคิดเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด

เพื่อพิจารณาการประเมินโครงการ ให้มีแผนทบทวนโครงการของสำนักงาน
๒๕๖๗ ต่อไป

๒๗

(นางสาววรรณมา คีรีรัตน์)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- เห็นด้วยว่างานที่มอบให้ มีแผนทบทวนโครงการ และงาน
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีการประเมินผลเป็นระยะต่อไป

(นายประกาศ โพขสาสิทธิ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้นำความรู้นี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป และให้
ดำเนินการต่อไป

(นางอารี ขวัญศรีสุทธิ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

หลักคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ๙ คุณธรรมพื้นฐาน

บรรยายโดย พระวิทย์กร พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล ฌ วัดลานชะแต ตำบลนาขยาด อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

๑. ขยัน

มีความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกต้องควรสุจริต มีความพยายามไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

๒. ประหยัด

ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายรู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่าไม่ฟุ่มเฟือย พึ่งพา รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

๓. ซื่อสัตย์

มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงในปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อมรับรู้หน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

๔. มีวินัย

ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคมและประเทศโดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ ยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

๕. สุภาพ

มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าวรุนแรง หรือวางอำนาจ ข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

๖. สะอาด

รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้ง กาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจ แก่ผู้พบเห็น

๗. สามัคคี

เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับทราบของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีมีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและอย่างสมานฉันท์

๘. มีน้ำใจ

เป็นผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคมรู้จักแบ่งปันเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นเห็นอก เห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

๙. กตัญญู

ปฏิบัติตนเห็นคุณค่าแห่งการกระทำดี หรืออุปการคุณของผู้มีพระคุณ เช่น พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ครูอาจารย์ หรือผู้อื่น พร้อมทั้งจะแสดงออกเพื่อบูชา และตอบแทนคุณความดีนั้นด้วยการกระทำ การพูดและการระลึกถึงด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จากคุณธรรมพื้นฐาน ๙ ประการ สามารถนำไปกำกับการแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสมกับการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคม ภูมิใจในความเป็นไทย มีสำนึกนำในการดูแลรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ การสำรวจตนเองทางด้านบุคลิกภาพ คุณธรรม ความฉลาดทางอารมณ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การวางแผนชีวิตและงาน และแนวทางในการบริหารจัดการชีวิต ครอบครัว สังคม การมองโลกในแง่ดี โดยการนำคุณธรรม ความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้อย่างถูกต้องและยั่งยืน

๙ วิธีมองโลกในแง่ดี

ทั้งความเจ็บปวดทรมาน โกรธ ชิงชัง อิจฉาริษยา ความแค้น อาฆาตพยาบาท ความเครียด ความขัดแย้ง ความอิจฉา ความไม่พึงพอใจ พลัดพรากจากของรัก สูญเสีย ต่างจบลงแล้ว แต่คนเรายังทุกข์กับความคิดถึงเรื่องเหล่านั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ลองฝึกคิดในแง่ดี เพื่อรับมือกับทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาแล้วชีวิตคุณจะมีสุขเพิ่มขึ้น

๑. ใช้วิกฤตให้เป็นโอกาส ฝึกมองโลกในแง่ดี เพื่อช่วยสร้างความหวัง หลังพายุเมฆฝนผ่านไป ท้องฟ้าจะกลับมาแจ่มใส และมีรุ้งที่สวยงามเกิดขึ้นเสมอ “ยังดีที่ฉันไม่ตาย แม้ต้องสูญเสียแขนซ้ายไป แต่ฉันยังมีชีวิตอยู่ ยังเหลือแขนขวาที่จะใช้ชีวิตได้ต่อไป” แม้ชีวิตจะยากลำบากอยู่บ้าง แต่นั่นไม่ใช่ปัญหาของคนมองโลกในแง่ดี

๒. อยู่กับความจริงที่เปลี่ยนแปลงด้วยสติและใจที่เป็นสุข เพราะชีวิตไม่ได้มีแต่เรื่องสวยงาม เมื่อประสบปัญหาหนึ่งที่ปิดลง ประตูอีกบานจะเปิดให้โอกาสใหม่ๆ เข้ามาเสมอ ธรรมชาติของสรรพสิ่งมีเกิดขึ้นและดับไป ในบางเรื่องเรามีหน้าที่เพียงแค่ปล่อยวางเท่านั้น

๓. เตือนความทรงจำด้วยรอยยิ้มและสิ่งดีๆ เมื่อคนเรายิ้ม จะช่วยกระตุ้นสมองส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึก ทำให้เรามีความสุขมากขึ้น และส่งเสริมการคิดบวกด้วยการเขียนประโยคสั้นๆ ที่สร้างแรงบันดาลใจ เช่น จงใช้ชีวิตในแง่บวก

๔. ยอมรับในสิ่งที่คุณไม่อาจควบคุมได้ และคิดถึงสิ่งที่คุณสามารถทำได้เพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น การมองโลกในแง่ร้ายไม่ช่วยอะไร นอกจากขัดขวางไม่ให้คุณทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จ และเพาะนิสัยลังเล ไม่แน่ใจ ซึ่งทำให้เสียเวลาอันมีค่าไปอย่างน่าเสียดาย

๕. อยู่ท่ามกลางคนคิดบวก เพราะนั่นหมายถึงจะทำให้พลังแห่งการคิดบวกของคุณเพิ่มมากขึ้น ลองจินตนาการดูว่า หากร่างกายของคุณเต็มไปด้วยคนหดหู่ สิ้นหวัง มองทุกอย่างในแง่ลบ...คิดจะยิ้มไม่ออก หรือคิดอะไรไม่ออกแน่

๖. บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความรัก ความเมตตา ความเสียสละให้เกิดขึ้นในใจ เมื่อเราหวังในสิ่งที่เป็นประโยชน์กับผู้อื่น ประารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขและมอบสิ่งเหล่านี้ออกไป มันจะช่วยเพิ่มพลังบวก และเป็นปราการป้องกันคุณจากสิ่งเลวร้าย และช่วยให้คุณเป็นสุขมากขึ้น

๗. ยอมรับความไม่เที่ยง อย่ายึดมั่นถือมั่น จนทำให้ชีวิตเป็นทุกข์ คนคิดลบมักมองความล้มเหลว หรือเหตุการณ์ที่เลวร้ายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นถาวร เกิดกับเขาคนเดียว และทำให้ชีวิตแย่ลง “ขณะที่คนคิดบวกมองว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นชั่วคราว เกิดกับใครก็ได้ และไม่ได้ทำให้ชีวิตแย่ลง”

๘. เห็นคุณค่าสิ่งดีๆ ในชีวิต แคหาเวลาหยุดคิดและใคร่ครวญสักนิด แล้วคุณก็จะเห็นคุณค่าของมัน การบันทึกสิ่งดีๆ ด้วยการเขียนเรื่องราว หรือ วาดภาพสิ่งที่ทำให้คุณยิ้มได้ เช่น คำชมของเพื่อนๆ หรือสัตว์เลี้ยง เลี้ยงเกาเก็บเฉพาะสิ่งดีๆ จะทำให้คุณมีทัศนคติที่ดีขึ้น และช่วยให้คุณได้เินยามท้อแท้

๙. จงอยู่กับปัจจุบันขณะ คนทั่วไปมักถูกครอบงำด้วยเรื่องราวในอดีต และอนาคตที่ยังมาไม่ถึง แต่จริงๆ แล้วชีวิตที่ต้องดำเนินไปคือ ชีวิตในปัจจุบันขณะ คุณไม่อาจเรียนรู้หรือจดจำในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นได้ หากใจยังติดอยู่กับห้วงเวลาอื่น ดังนั้น จงฝึกใช้ชีวิตอยู่กับปัจจุบันขณะอย่างมีสติ

ถ้าจิตของเรานั้นไม่มีสติ ไม่มีปัญญา ที่จะรักษาจิตใจของเราแล้ว จิตของเรานั้นก็จะยึดมั่นถือมั่นในอารมณ์ทั้งหลาย
ว่าเป็นจิตใจของเราอยู่เสมอๆ

ไม่ว่าจะมีความโลภ เกิดขึ้น ก็เป็นใจของเรา

ไม่ว่าจะมีความโกรธ เกิดขึ้น ก็เป็นใจของเรา

ไม่ว่าจะมีความพอใจ ความไม่พอใจ

ในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในสัมผัส ก็คิดว่าเป็นใจของเรา

ไม่ว่าจะมีความกำหนดยินดีในรูป ก็คิดว่าเป็นใจของเรา

ใจของเราก็เป็นทุกข์ เมื่อกิเลสเกิดขึ้นภายในจิตใจของเรา

เพราะใจของเรานั้นไม่ทราบตามความเป็นจริงไปยึดมั่นถือมั่นในอารมณ์ทั้งหลายว่าเป็นจิตใจของเราความทุกข์ต่างๆ
จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอๆ เพราะฉะนั้นพระพุทธองค์หรือครูบาอาจารย์จึงสอนให้พวกเราทุกคนพยายามมีสติ ฝาดูจิตใจ
ของเรานี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ไม่ว่าไปดูบุคคลอื่น ว่าเขาทำอะไร หรือเขาพูดอะไรแล้วเอาสิ่งที่ไม่ดีมาเผา
อารมณ์จิตใจของเราทำให้จิตใจของเรานั้นมีความทุกข์ใจ มีความไม่สบายใจนักประพฤติดุกขิตนั้นพึงมีสติ ฝาดูเห็น
กิเลสภายในใจของเราอยู่เสมอว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ไม่ดี สิ่งใดเป็นกิเลสซึ่งเกิดขึ้นภายในใจของเรานั้นให้หาอุบายปัญญา
ทำลายความโลภ ให้บรรเทาเบาบางลงไปหาอุบายปัญญาทำลายความโกรธ ความไม่พอใจ หรือความยินดีในรูป
ให้บรรเทาเบาบางลงไป จึงจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ถ้าเรามีสติฝาดูจิตใจของเรานั้นอยู่เสมอๆ เราก็จะเห็นอารมณ์ เห็นกิเลสเมื่อเราเห็นอารมณ์ เห็นกิเลสภายในใจ
ของเราเราก็หาอุบายปัญญา มาพิจารณาละวางอารมณ์ที่ไม่ดีออกไปแต่ถ้ากำลังของสติไม่ตั้งมั่นพอ จิตของเรานั้น
หลงไปกับอารมณ์ทั้งหลายก็ให้กำหนดสมาธิภาวนา ตัดอารมณ์ที่ไม่ดีออกไปอยู่เสมอๆ กำหนดสติ กำหนดสมาธิ
ให้ต่อเนื่องเมื่อจิตของเรามีกำลัง มีสติตั้งมั่นอยู่ในปัจจุบันธรรมแล้วคือเห็นจิตอยู่เสมอ ก็เห็นอารมณ์ซึ่งเกิดขึ้น
เมื่อเห็นอารมณ์เกิดขึ้น ก็มีปัญญาในการที่จะพิจารณาทำลายทุกๆ ขณะจิต ถ้าเราทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จิตใจของเรานั้น
ก็จะค่อยๆ ห่างจากอารมณ์ทั้งหลายถึงแม้มีอารมณ์ทั้งหลายเกิดขึ้น ก็รู้จักปล่อยวางความยึดมั่นถือมั่นออกไปได้
มีสติ มีปัญญา รู้เท่าทันสภาวะธรรมทั้งหลายทั้งปวงว่าอารมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น มีความเกิดขึ้นและมีความดับไป
เป็นธรรมดาอยู่เช่นนั้น หาใช่บุคคล ตัวตน เรา เขา ไม่เพราะฉะนั้นเราทุกคนจะต้องพยายามที่จะรู้จักต่อสู้กับกิเลส
ภายในจิตใจของเราในทุกๆ วันให้พยายามที่จะมีสติดูจิตใจของเราและปรารภความเพียรไปทุกๆ วัน ไม่ท้อถอย
สำรวจจิตใจของเรานั้นอยู่เสมอๆ ถ้าเราทุกคนทำความเพียรไปเช่นนี้ไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหนก็ตาม เราทำความเพียรไป
ตลอดเวลาในอนาคตข้างหน้าเราอาจจะแยกย้ายไปปฏิบัติคนละสถานที่ก็ตามแต่เราก็มุ่งหวังในการประพฤติดการ
ปฏิบัติธรรมอยู่เสมอๆ ไม่ทั้งความเพียรเราก็สามารถที่จะประสบความสำเร็จในการประพฤติดการปฏิบัติธรรมได้

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ คือ การใช้หลักธรรมปฏิบัติในการบริหารงานทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับ
ปฏิบัติการ และผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับสูง ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง โดยการปกครองและ
บริหารที่ดี (Good Governance)

การปกครองและบริหารที่ดี ตามหลักธรรมปฏิบัติ นั้น ผู้บริหารงานต้องมี “ประมุขศิลป์” คือ คุณลักษณะ
ความเป็นผู้นำที่ดี (Good Leadership) อันเป็นคุณสมบัติที่ดี ที่สำคัญ ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ลงมาถึงหัวหน้างาน
ทุกระดับให้สามารถปกครอง และบริหารองค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ดำเนินไปถึงความ สำเร็จอย่างได้ผลดี มี
ประสิทธิภาพสูง และให้ถึงความเจริญ รุ่งเรือง และสันติสุข อย่างมั่นคง

คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น เป็นทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Arts) กล่าวคือ สามารถ ศึกษา วิเคราะห์วิจัยข้อมูลอย่างมีระบบ (Systematic Study) จากพฤติกรรมและวิธีการปกครองการบริหาร องค์กรให้สำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพสูงมาแล้ว ประมวลขึ้นเป็นหลัก หรือ ทฤษฎี (Theory) ตามวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับใช้เป็นแนวทาง การปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ให้เกิด ประโยชน์แก่การปกครอง การบริหารที่ดี (Good Governance) กล่าวคือ ให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะเหตุนี้ ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี จึงชื่อว่า เป็นศาสตร์ (Science)

นอกจากนี้ คุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีนั้น ยังเกิดจากการที่บุคคลได้เคยศึกษา หาความรู้ ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย และเคยปฏิบัติพัฒนาสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี มาแต่ปางก่อน คือ แต่อดีตกาล จนหล่อหลอมบุคลิกภาพและสภาวะความเป็นผู้นำที่ดี ปลูกฝัง เพิ่มพูน อยู่ใน จิตสันดานยิ่งขึ้นต่อไป มาจนถึงปัจจุบัน ประมุขศิลป์ คือ คุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดีเช่นนี้ ชื่อว่า เป็นศิลป์ (Arts) ซึ่งก็คือ “บุญบารมี” นั่นเอง

คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการ นั้น ประกอบด้วยหลักธรรม ๔ ประการ คือ

๑. หลักการครองตน
๒. หลักการครองงาน
๓. หลักการครองคน
๔. หลักธรรมาภิบาล

หลักการครองตน

หลักการครองตน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี คือ เป็นผู้มีความสุขกาย และ สุขภาพจิตที่ดี

๑.๑ มีสุขภาพกายที่ดี คือ เป็นผู้มีความสุขพองามมีที่ มีท่วงท่ากริยา รวมทั้งการแต่งกาย ที่สุภาพ เรียบร้อย งดงาม สะอาด และดูสง่างามสมฐานะ

๑.๒ มีสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี มีศีลธรรม ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา

ผู้มีศรัทธา หมายถึง เป็นผู้รู้จักศรัทธาบุคคล และข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธา ไม่ลุ่มหลง งมงายในที่ตั้งแห่งความลุ่มหลง

ผู้มีศีล คือ ผู้ที่รู้จักสำรวมระวัง ความประพฤติปฏิบัติ ทางกาย และทางวาจา ให้เรียบร้อย งดงาม ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ผู้มีสุตะ คือ ผู้ที่เรียนรู้ทางวิชาการ และได้ศึกษาค้นคว้าในวิชาชีพดี

ผู้มีจาคะ คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รู้จักเสียสละ

ผู้มีวิริยะ คือ ผู้ขยันหมั่นเพียร ในการประกอบกิจการงานงานอาชีพ และ/หรือในหน้าที่ รับผิดชอบ

ผู้มีสติ คือ ผู้รู้จัก ยับยั้ง ชั่งใจ รู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ ก่อนคิด พูด ทำ

ผู้มีสมาธิ คือ ผู้มีจิตใจตั้งมั่น ช่มกิละสนิรวณ

ผู้มีปัญญา คือ ผู้มีปัญญารู้เห็นชอบรอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อมแห่งชีวิต ตามที่เป็นจริง

๒. ผู้มีกัลยาณมิตรธรรม คือ ผู้มีคุณธรรมของมิตรที่ดี ๗ ประการ คือ

๑) เป็นผู้น่ารัก (ปิโย) คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจก่อปรด้วยเมตตากรุณาพรหมวิหาร

๒) เป็นผู้น่ารักพบ (ครุ) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งทางใจ

๓) เป็นผู้ไม่นับถือ น่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ด้วยว่า เป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนอบรมตนมาดีแล้ว ควร แก่การยอมรับ และยกย่องนับถือเอาเป็นเยี่ยงอย่างได้

๔) เป็นผู้รู้จักพูดจาโดยมีเหตุผลและหลักการ(วัตถุ)รู้จักชี้แจงแนะนำให้ผู้อื่นเข้าใจดีแจ่มแจ้งเป็นที่ปรึกษาที่ดี

๕) เป็นผู้อุตุนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกินวิพากษ์วิจารณ์ซักถาม หรือขอปรึกษาหารือขอให้คำแนะนำต่างๆ ได้ (วจนักขโม)

๖) สามารถแถลงชี้แจงเรื่องที่ลึกซึ้ง หรือเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่าง ถูกต้อง และ ตรงประเด็นได้ (คัมภีร์ญ จะ กะถิง กัตตา)

๗) ไม่ชักนำในอฐานะ (โน จัญฐานเน นิโยชะเย) คือไม่ชักจูงไปในทางเสื่อม (อบายมุข) หรือ ไปในทางที่เหลวไหลไร้สาระ หรือที่เป็นโทษเป็นความทุกข์เดือดร้อน

หลักการครองงาน

หลักการครองงาน ประกอบด้วยหลักธรรม คือ อิทธิบาทธรรม ได้แก่

๔.๑ ฉันทะ ความรักงาน คือ จะต้องเป็นผู้รักงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ และทั้งจะต้องเอาใจใส่กระตือรือร้นในการเรียนรู้งาน และเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำกิจการงาน และมุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ

๔.๒ วิริยะ ความเพียร คือ จะต้องเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบด้วยความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการประกอบกิจการงานในหน้าที่หรือในอาชีพของตนจึงจะถึงความสำเร็จ และความเจริญก้าวหน้าได้

๔.๓ จิตตะ ความเป็นผู้มีใจจดจ่ออยู่กับการงานผู้ที่จะทำงานได้สำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นผู้เอาใจใส่ต่อกิจการงานที่ทำ และมุ่งกระทำงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสำเร็จ ไม่ทอดทิ้งหรือวางธุระเสียกลางคัน ไม่เป็นคนจับจด หรือทำงานแบบทำๆ หยุดๆ

หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหารจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ “ติดตามผลงาน และ/หรือ ตรวจงาน” หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์การของตน เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการ ให้กิจการงาน ทุกหน่วยดำเนินตามนโยบายและแผนงาน ให้ถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔.๔ วิมังสา ความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการปฏิบัติงานของตนเอง และของผู้น้อยหรือของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาว่าดำเนินไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้หรือไม่ได้ผลสำเร็จ หรือมีความคืบหน้าไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไรมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงาน หรือวิธีการบริหารกิจการงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างไรขั้นตอนนี้เป็น การนำข้อมูลจากที่ได้ติดตามประเมินผลงาน หรือตรวจงานนั้นแหละมาวิเคราะห์ วิจัย ให้ทราบเหตุผล ของปัญหาหรืออุปสรรคข้อขัดข้องในการทำงาน แล้วพิจารณาแก้ไขปัญหานั้น และปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จให้ถึงความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้

อนึ่ง อิทธิบาทธรรม ข้อ “วิมังสา” คือความเป็นผู้รู้จักพิจารณาเหตุสังเกตผลในการทำงานให้ได้ผลดีนี้กล่าวโดยความหมายอย่างกว้างจะเห็นมีข้อปฏิบัติที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ หรือในการประกอบสัมมาอาชีพะ ให้ได้ผลดีและมีความเจริญมั่นคงยิ่งกว่าข้ออื่นๆ อีก ที่ในวงวิชาการบริหารได้ศึกษาวิจัยเห็นผลดีมาแล้ว ได้แก่

ก) เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม (Initiatives) ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative) โครงการ ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์สุขแก่หมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ และวิธีการทำงานใหม่ๆ ให้การปกครองการบริหารกิจการงานได้บังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข) มีความคิดพัฒนา (Development) คือ เป็นนักพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลัง หรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ค) เป็นผู้มีส่วนในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ (Sense of Responsibilities) สูง คือ มี ส่วนใน ความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพ และ ส่วนในการสร้าง ฐานะของตน และมี ส่วนในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คือต่อครอบครัว ต่อองค์กรและหมู่คณะ ที่ตนรับผิดชอบอยู่ และต่อสังคม ประเทศชาติ ให้เจริญสันติสุข และมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนในหน้าที่ รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง ๓ ของประเทศไทยเรา คือ สถาบันชาติ ๑ สถาบันพระพุทธรศาสนา ๑ และสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑ เพราะสถาบันหลักทั้ง ๓ นี้ หากสถาบันใดคลอนแคลน ไม่มั่นคง ไม่ว่า จะเป็นเพราะถูกศัตรูภายใน และ/หรือ ศัตรูจากภายนอก รุกราน ย่อมกระทบกระเทือนถึงสถาบันหลักอื่นๆ ของชาติไทยเรา ให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอไปด้วย ผู้นำที่ดีจึงย่อมต้องสำเหนียก และจักต้องมีความสำนึก ในหน้าที่ความ รับผิดชอบต่อ สถาบันหลักทั้ง ๓ นี้ อย่างจริงจัง และจะต้องรับช่วยกันดำเนินการ ให้ความ ค้ำครอง ป้องกัน แก้ไข บำรุง รักษา อย่างเข้มแข็งจริงจัง และต่อเนื่องให้เกิดความเจริญ และความสันติสุขอย่างมั่นคงให้ได้

ฆ) มีความมั่นใจตนเอง (Self Confidence) สูง นี้หมายถึง มีความมั่นใจ โดยธรรม คือ มีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ สติปัญญาและวิสัยทัศน์ และทั้งคุณธรรม คือ ความเป็นผู้มีศีล มีธรรม อันตนได้ศึกษาอบรมมาดีแล้ว มิใช่มีความมั่นใจอย่างผิดๆ ลอยๆ อย่างหลงตัวหลงตน ทั้งๆ ที่แท้จริง ตนเอง หาได้มีคุณสมบัติและคุณธรรมดี สมจริงไม่ และจักต้องรู้จักแสดงความ มั่นใจ ในเวลาคิด พูด ทำ ให้ เหมาะสมกับกาละ เทศะ บุคคล สถานที่ และ ประชุมชน ด้วย

หลักการครองคน

หลักการครองคน ประกอบด้วยหลักธรรมดังต่อไปนี้

๑. รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดี ระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ชื่อ “เหตุภูมิทิศ” มีเนื้อความว่า

“เหตุภูมิทิศ” คือ ทิศเบื้องต่ำ เจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา พึงบำรุงบำว คือผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยสถาน ๕ คือ

๑.๑ ด้วยการจัดงานให้ตามกำลัง กล่าวคือ มอบหมายหน้าที่การงานให้ตามกำลังความรู้ สติปัญญา ความสามารถ (Put the right man on the right job – รู้จักใช้คนให้ถูกกับงาน)

๑.๒ ด้วยการให้อาหารและบำเหน็จรางวัล กล่าวคือ เมื่อทำดี ก็รู้จักยกย่องชมเชย และ/หรือ สนับสนุนอุดหนุน ให้ได้รับบำเหน็จรางวัล เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งตามสมควรแก่ฐานะ เมื่อทำไม่ดี ก็ให้คำตักเตือน แนะนำ สั่งสอน ให้พัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น ถ้าไม่ยอมแก้ไขพัฒนาตนให้ดีขึ้น ก็ต้องตำหนิ และมีโทษตามกฎหมายโดยชอบธรรม

๑.๓ ด้วยการรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ กล่าวคือ ต้องรู้จักดูแลสารทุกข์ สுகดิบของ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ไม่เป็นผู้แล้งน้ำใจ คือไม่ปฏิบัติกับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

๑.๔ ด้วยแจกของมีรสดีแปลกๆ ให้กิน หมายความว่า ให้รู้จักมีน้ำใจแบ่งปันของกิน ของใช้ดีๆ ให้ลูกน้อง

๑.๕ ด้วยปล่อยในสมัย คือ รู้จักให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ลาพักผ่อนบ้าง

ส่วนบำว หรือลูกน้องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา ทำนุบำรุงอย่างนี้แล้ว ก็พึงปฏิบัติอนุเคราะห์เจ้านาย ผู้บังคับบัญชาด้วยสถาน ๕ ตอบแทนด้วยเช่นกัน คือ

(๑) ลูกขึ้นทำงานก่อนนาย คือ ให้รับสนองงานผู้บังคับบัญชาด้วยความขยันขันแข็ง ธรรมดาทำงานก่อนนาย หรือผู้บังคับบัญชา อย่างน้อย ก็มาให้ทันเวลาทำงาน ไม่มาสายกว่านาย หรือ สายกว่าเวลาทำงานตามปกติ

(๒) เลิกการทำงานทีหลังนาย คือ ทำงานด้วยความขยันขันแข็ง แม้เลิก ก็ควรเลิก ทีหลังนาย หรือ ผู้บังคับบัญชา อย่างน้อยก็อยู่ทำงานให้เต็มเวลา ไม่หนีกลับก่อนเวลาเลิกงาน

(๓) ถือเอาแต่ของที่นายให้ คือ มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดี ไม่คดโกงนาย หรือผู้บังคับบัญชา ไม่คอร์รัปชัน ไม่เรียกร้องต้องการโดยไม่เป็นธรรม หรือเกินเหตุ

(๔) ทำงานให้ดีขึ้น คือ ต้องรู้จักพัฒนาคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการทำงาน ให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูง

(๕) นำคุณของนายไปสรรเสริญ คือ รู้จักนำคุณความดีของเจ้านาย ผู้บังคับบัญชา ไปยกย่อง สรรเสริญ ตามความเป็นจริง ในที่และโอกาสอันสมควร

กล่าวโดยย่อ ผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา พึงปฏิบัติต่อกัน ดังคำนักปกครอง นักบริหารแต่โบราณกล่าวว่า “อยู่สูงให้นอนคว่ำ อยู่ต่ำให้นอนหงาย”

“อยู่สูงให้นอนคว่ำ” หมายความว่า เป็นผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา หรือเป็นผู้นำคน พึงดูแลเอาใจใส่ ทำนุบำรุง ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้องด้วยดี คือด้วยความเป็นธรรม ตามหลักธรรมของ พระพุทธเจ้า ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ เพื่อให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มีขวัญกำลังใจในการสนองงาน ได้เต็มที่ อย่าให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกท้อถอย ว่าทำดีสักเท่าใด ผู้ใหญ่ ก็ไม่เหลียวแล ดังคำโบราณท่านว่า

มีปาก ก็มีเปล้า เหมือนเต่าหอย

เป็นผู้น้อย แม้ทำดี ไม่มีขลัง

หรืออย่าให้ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่า ผู้ใหญ่ไม่ ยุติธรรม มักเลือกปฏิบัติไม่เสมอ กัน ดังคำที่ว่า

(เรา) ทำงานทั้งวัน ได้พันห้า

(ส่วนคนอื่น) เดินไปเดินมา ได้ห้าพัน

“อยู่ต่ำให้นอนหงาย” หมายความว่า ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ก็พึงปฏิบัติตน ต่อเจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา ด้วยดี รับสนองงานท่านด้วยความยินดี ด้วยใจจริง และทำงานด้วย ความเข้มแข็ง ตามหลักธรรม คือ “हेतุมิติก” ดังที่กล่าวมาแล้ว

๒. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ที่ดี ด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม และสังคหวัตถุ

พรหมวิหารธรรม คุณธรรมเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ ๔ ประการ

(๑) เมตตา คือ ความรักปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นอยู่ดีมีสุข

(๒) กรุณา คือ ความสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นทุกข์ เดือดร้อน ให้พ้นทุกข์

(๓) มุทิตา คือ ความพลอยยินดี ที่ผู้อื่นได้ดี ไม่คิดอิจฉาริษยากัน

(๔) อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายเมื่อผู้อื่นถึงซึ่งความวิบัติ โดยที่เราก็อวยอะไรไม่ได้ ก็ต้อง

ปล่อยวางใจของเราเองด้วยปัญญา ตามพระพุทธพจน์ว่า “สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม”

สังคหวัตถุธรรม ๔ ประการ คือ

(๑) ทาน รู้จักให้ปัน สิ่งของ ของตน แก่ผู้อื่นที่ควรให้ปัน

(๒) ปิยวาจา รู้จักเจรจาอ่อนหวาน คือ กล่าวแต่วาจาที่สุภาพอ่อนโยน

(๓) อตถจริยา รู้จักประพฤติสิ่งที่ประโยชน์แก่ผู้อื่น

(๔) สมานัตตตา เป็นผู้มีความเสมอ คือ ไม่ถือตัวเย่อหยิ่ง จองหอง อวดดี

คุณธรรม ๔ ประการนี้ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้ และยังความสมัคร สมานสามัคคี ให้เกิดขึ้นระหว่าง กันและกันด้วย หรือจะเรียกว่า เป็น “หลักธรรมมหาเสน่ห์” ก็ได้

หลักธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครองนักบริหารที่ดี (Good Governance) คือ

๒.๑ หลักความถูกต้อง คือ มีการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา การทำการตัดสินใจ (Decision Making) และสั่งการ (Command) ด้วยความถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง และกฎระเบียบข้อบังคับ ขององค์กรที่ออกตามกฎหมายถูกต้องตามหลักศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของสังคม ถูกต้อง ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา หน่วยเหนือ และถูกต้องตรงประเด็นตามหลักวิชา และได้รับความพึงพอใจ จากคนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒.๒ หลักความเหมาะสม คือ รู้จักคิด พุด ทำ กิจการงาน และปฏิบัติงานได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ บุคคล สังคม และสถานการณ์ (มีสำปฐิธธรรม)

สำปฐิธธรรม คือ คุณธรรมของสัตบุรุษ คือคนดีมีศีลธรรม มี ๗ ประการ คือ

๓.๑ธัมมัญญตา รู้จักเหตุ ได้แก่ ปัญญาารู้เหตุแห่งทางเจริญ และทางเสื่อม เป็นต้น

๓.๒อัตถัญญตา รู้จักผล ได้แก่ ปัญญาารู้ผล ที่เป็นมาแต่เหตุ หรือปัจจัยให้เกิดผลต่างๆ ตามที่เป็นจริง

๓.๓อัตตัญญตา รู้จักตน คือ รู้ภูมิธรรม ภูมิปัญญา และฐานะของตน ตามที่เป็นจริง แล้ววางตนให้เหมาะสมแก่ฐานะ

๓.๔มัตตัญญตา รู้จักประมาณตน ปฏิบัติตน วางตน ให้เหมาะสมแก่ฐานะ และรู้จัก ประมาณในการบริโภค ใช้สอยทรัพย์สินที่มีอยู่ และตามมีตามได้

๓.๕กาลัญญตา รู้จักกาล คือ รู้จักเวลา หรือโอกาสที่ควร และไม่ควรวุฒ หรือกระทำ การต่างๆ

๓.๖ปริสสัญญตา รู้จักชุมชน ว่ามีอธยาศัยใจคอ ฐานะความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียม ประเพณีของหมู่ชน ต่างๆ เพื่อให้รู้จักวางตัวให้เหมาะสม

๓.๗ปุกัลลัญญตา รู้จักบุคคล ว่ามีอธยาศัยใจคอ มีภูมิธรรม ภูมิปัญญา และมีฐานะอย่างไร เพื่อปฏิบัติตน หรือวางตน ให้เหมาะสมตามฐานะของเราและของเขา

๒.๓ หลักความบริสุทธิ์ คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ กระทำกิจการงาน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ คือ ด้วยเจตนา ความคิดอ่าน ที่บริสุทธิ์

๒.๔ หลักความยุติธรรม คือ มีการวินิจฉัย สั่งการ และปฏิบัติต่อผู้อยู่ใต้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยความชอบธรรม บนพื้นฐานแห่งหลักธรรม หลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และตรงประเด็น และด้วยความเที่ยงธรรม คือ ไม่อคติ หรือลำเอียงด้วยความหลงรัก หลงชัง ด้วยความกลัวเกรง และด้วยความหลงไม่รู้จักจริง คือขาดข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และสมบูรณ์ เป็นเครื่อง ประกอบการวินิจฉัย ตัดสินใจ ให้ความเที่ยงธรรมหลัก “ธรรมาภิบาล” นี้ เมื่อกระจายเป็นข้อปฏิบัติปฏิบัติชอบ สำหรับพระราชามหากษัตริย์ ที่ทรงใช้ปกครองพระราชอาณาจักร ให้อาณาประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข ชื่อว่า “ทศพิธราชธรรม” อันผู้ปกครอง/ผู้บริหารประเทศชาติทุกระดับ และแม้ผู้บริหารองค์กรอื่นๆ พึงใช้ประกอบ การปฏิบัติงานของตน ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยรวม ได้เป็นอย่างดี

“ทศพิธราชธรรม” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงคุณอันประเสริฐของเรา ได้ทรงถือ เป็นหลักปฏิบัติ ในการครองพระราชอาณาจักร ให้พสกนิกรของพระองค์อยู่เย็นเป็นสุข เป็นที่ประจักษ์ตา ประจักษ์ใจแก่ชนชาวโลกเสมอมา มี ๑๐ ประการ ตามพระพุทธภาษิตดังต่อไปนี้ คือ

๑) ทาน การให้

๒) ศีล การสำวรระวังกายและวาจา ให้เรียบร้อยดีไม่มีโทษ

๓) ปริจาคะ การเสียสละ

๔) อาชวระ ความซื่อตรง

๕) มัททวะ ความสุภาพอ่อนโยน

๖) ตปะ ความเพียรเพ่งเพิกเลส

๗) อักโกธะ ความไม่โกรธ

๘) อวิหิงสา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตลอดทั้งสัตว์ให้ได้ทุกขียาก

๙) ขันติ ความอดทน

๑๐) อวิโรธนะ ความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ผิดทำนองคลองธรรม และดำรงอาการคงที่ไม่หวั่นไหวด้วยอำนาจ ยินดียินร้าย

การเดินจงกรม ๖ ระยะ มีอะไรบ้าง และมีประโยชน์อย่างไร

การเดินจงกรมนั้น มีความสำคัญเป็นอันดับสอง เมื่อเทียบกับการนั่งสมาธิที่รองลงมาเป็นอันดับสาม เป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจคนเรารู้สึกสงบ เกิดปัญญา ลดความคิดฟุ้งซ่าน ในการเดินจงกรมมีอยู่หลายระยะ ตั้งแต่ระยะที่ ๑ ถึงระยะที่ ๖ แต่วันนี้เราจะมาดูวิธีการเดินจงกรม ๖ ระยะ อันเป็นที่นิยมมากกว่าในการปฏิบัติ ส่วนการที่จะปฏิบัติอย่างไรให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ตัวเรานั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักที่ถูกต้องดังนี้

หลักปฏิบัติในการเดินจงกรม

๑.ยืนตัวตรง หลังตรง หน้ามองตรง

๒.เท้าไม่ชิดหรือห่างเกินไป ควรอยู่ในลักษณะที่พอดี คือไม่ชิด และไม่ห่างเกินไป

๓.ทอดสายตาไปห่างจากปลายเท้าประมาณ ๔ ศอก โดยเก็บเปลือกตาด้วยการหุบตาลงครึ่งหนึ่ง หากไม่หุบเปลือกตาลงครึ่งหนึ่ง จะทำให้มองเห็นได้ไกลไป ซึ่งอาจเป็นตัวกระตุ้นให้จิตคิดฟุ้งซ่านได้ง่าย

๔.ก่อนเริ่มเดินจะต้อง “เก็บมือไว้ด้านหน้า” ค่อยๆ ยกมือมาผสานไว้ด้านหน้า โดยใช้คำว่า “ยกหนอ” หรือ “เคลื่อนหนอ” แล้วจึงเคลื่อนที่ให้เป็นธรรมชาติที่สุด

๕.เวลาปล่อยมือก็เช่นเดียวกัน ให้ค่อยๆ ปล่อยมือออกทีละข้างอย่างช้าๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำเก็บมือหรือทำเก็บมือแบบ กอดอก

วิธีการเดินจงกรม ๖ ระยะ

ในขณะที่ยืนอยู่ให้ท่องในใจว่ายืนหนอ ๓ ครั้ง ก่อนที่จะค่อยๆ ยกส้นเท้าขึ้นโดยที่ปลายเท้ายังแตะพื้นอยู่ (ยกหนอ) จากนั้นให้ยกเท้าขึ้นออกจากพื้น (ยกหนอ) เคลื่อนไปข้างหน้าโดยที่เท้ายังไม่แตะพื้น (ย่างหนอ) ลดระดับเท้าให้ต่ำลงก่อนแตะพื้น (ลงหนอ) ให้ใช้ปลายเท้าแตะกับพื้นโดยยังไม่ลงส้น (ถูกหนอ) จากนั้นกดส้นเท้าลงกับพื้น (กดหนอ) แล้วจึงทำซ้ำเมื่อเดินก้าวถัดไป ดูตัวอย่างจังหวะการเดินจากด้านล่างนี้

๑.ยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ

๒.ยกส้นหนอ ยกหนอ ย่างหนอ ลงหนอ ถูกหนอ กดหนอ (ขยับเท้าซ้าย)

๓.ยกส้นหนอ ยกหนอ ย่างหนอ ลงหนอ ถูกหนอ กดหนอ (ขยับเท้าขวา)

๔.เมื่อจะหันหลังกลับให้ หยุดหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ กลับหนอ กลับหนอ กลับหนอ หยุดหนอ

๕.ทำซ้ำตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหยุดเดินจงกรม

ความสำคัญของการกำหนดรู้

การกำหนดรู้หรือการท่องในใจ เป็นสิ่งที่ทำให้เราไม่รู้สึกไขว่ไขว้ในขณะที่เจริญสติ โดยปล่อยให้ความคิดเป็นไปตามธรรมชาติอย่างที่เราควรจะเป็น อย่างเช่นการใช้คำว่า ยุบหนอ พองหนอ หรือ ยืนหนอ ยกหนอ ฯลฯ ประโยชน์ของการกำหนดรู้แบบนี้คือ

๑.ทำให้เกิดสมาธิ

๒.ป้องกันไม่ให้จิตใจฟุ้งซ่าน

๓.ทำให้รู้เท่าทันต่อสิ่งที่ปรากฏ

วิธีควบคุมอารมณ์

เมื่อนั่งสมาธิหรือเดินจงกรมอยู่ เมื่อมีอารมณ์เป็นตัวแทรกเข้ามา จะทำให้จิตของเราเสียการควบคุม ให้หยุดเดินและคิดในใจตามสิ่งที่ปรากฏ เช่น เกิดความง่วงให้คิดว่า “ง่วงหนอๆ” รู้สึกเบื่อให้คิดว่า “เบื่อหนอๆ” เมื่อจิตเริ่มคิดฟุ้งซ่านให้คิดในใจว่า “ฟุ้งหนอๆ” ด้วยการทำแบบนี้จะการบอกทบทวนตัวเองให้มีสติ ไม่ให้หลงไปกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถกลับมาเจริญสติทำสมาธิได้อีกครั้งหนึ่ง แต่เมื่อใดที่เกิดอารมณ์ขึ้นอีกก็ให้ใช้วิธีควบคุมแบบเดิมจัดการ

เดินจงกรมมีประโยชน์อย่างไร

นอกจากในเรื่องของการฝึกสมาธิ หรือเป็นวิธีเจริญสติแล้ว การเดินจงกรมนับว่ามีประโยชน์ให้อีกหลายอย่างแก่ผู้ที่ปฏิบัติอีกด้วย เช่น

๑. การเดินจงกรมช่วยให้ฝึกความอดทนของร่างกาย สามารถเดินทางได้ไกลยิ่งขึ้น
๒. มีจิตใจที่อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด
๓. เป็นวิธีที่ช่วยให้ย่อยอาหารหลังรับประทานอาหาร
๔. สมาธิจากการเดินจงกรมสามารถตั้งอยู่ได้นาน
๕. มีสุขภาพจิตและร่างกายที่แข็งแรง

ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

บรรยายโดย วิทยากร นางมธุภาณี เจียชุม

ณ โรงแรมอารียา ปาร์ค ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม ให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๑ มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ (๑) ให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดมาตรฐานกลางและแนวทางในการรักษาระบบคุณธรรมเกี่ยวกับบริหารงานบุคคล

๕. ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

๖. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐาน ทางจริยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๗ /๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

๗. ประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่องประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อ ๔ พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษา จริยธรรม ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๓ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐในฝ่ายบริหาร แต่ไม่หมายความรวมถึง หน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และองค์กรอัยการ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ “องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภานั้น รวมทั้งคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

- (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจถูกผิด การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว

มาตรา ๖ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

มาตรา ๗ เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมในภาครัฐมีมาตรฐานทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน ในการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของศาลหรือองค์กรอัยการ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานธุรการของรัฐสภาและองค์กรอิสระ ให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ ไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วย

ประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น

เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อ ๔ พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษา จริยธรรม ดังต่อไปนี้

ก จริยธรรมหลัก

- (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและ เทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึก ที่ดี
- (๓) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบ ธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง
- (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง ทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทาง เศรษฐกิจสังคม
- (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของทางราชการ ด้วยการรักษา เกียรติศักดิ์ของความ เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข จริยธรรมทั่วไป

- (๑) ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุข แก่ประชาชน
- (๒) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวัง
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี
- (๔) มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์
- (๕) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอัน อยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้องครบถ้วน และไม่บิดเบือน
- (๗) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- (๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
- (๙) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่าง ตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวล จริยธรรมนี้

ธรรมาภิบาลหมายถึง

ธรรมาภิบาล (Good Governance) คือ การปกครองการบริหารจัดการการควบคุมดูแลกิจการต่างๆให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดีซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชนธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หากมีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ

อาทิตความโปร่งใสตรวจสอบได้การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น ธรรมนูญเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุเพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ อาทิตพนักงานต่างทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียรทำให้ผลประกอบการขององค์กรธุรกิจนั้นขยายตัว นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง เช่น องค์กรที่โปร่งใส ย่อมได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจ รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชนตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นต้น

หลักธรรมนูญ ควรประกอบด้วย ๘ หลักการคือ

๑. การมีส่วนร่วม (participatory)
๒. นิติธรรม (rule of law)
๓. ความโปร่งใส (transparency)
๔. ความรับผิดชอบ (responsiveness)
๕. ความสอดคล้อง (consensus oriented)
๖. ความเสมอภาค (equity and inclusiveness)
๗. การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (effectiveness and efficiency)
๘. การมีเหตุผลอธิบายได้ (accountability)

องค์ประกอบของหลักธรรมนูญ หลักธรรมนูญ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๖ ประการดังนี้

๑.หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

๒.หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงามโดยการธำรงค้ำเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคม ถือปฏิบัติได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตความเสียสละความอดทนขยันหมั่นเพียรความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

๓.หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๔.หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน สาธารณะ การประชาพิจารณ์การแสดงประชามติหรืออื่นๆ และ จัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

๕.หลักความรับผิดชอบต่อ ผู้บริหารตลอดจนคณะข้าราชการทั้งฝ่ายการเมือง และข้าราชการประจำ ต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่และพร้อมที่จะปรับปรุง แก้ไขได้ทันที

๖.หลักความคุ้มค่า ผู้บริหาร ต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ในการบริหารจัดการ จำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชน โดยส่วนรวม

หลักของธรรมาภิบาลในภาครัฐ

- ๑.ยึดมั่นในหลักของวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่ประชาชนหรือผู้ที่มาใช้บริการ
- ๒.ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในหน้าที่และบทบาทของตนว่าจะทำหน้าที่อย่างไรโดยวิธีอะไรที่จะบรรลุเป้าหมาย
- ๓.ส่งเสริมค่านิยมขององค์กร และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของธรรมาภิบาลโดยการปฏิบัติหรือพฤติกรรม
- ๔.มีการสื่อสารที่ดีการตัดสินใจอย่างโปร่งใส และมีการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม
- ๕.พัฒนาศักยภาพและความสามารถของส่วนบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารต้องมีความสามารถและพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง
- ๖.การเข้าถึงประชาชน และต้องรับผิดชอบต่อการทำงานและผลงานอย่างจริงจัง

ธรรมาภิบาลและความพอเพียง

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงต้องอาศัยทั้ง ความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และคุณธรรมเป็นพื้นฐานโดยเงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย

- มีความตระหนักในคุณธรรม
- มีความซื่อสัตย์สุจริต
- มีความอดทน
- มีความเพียร
- ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
- ไม่โลภ แบ่งปัน และไม่ตระหนี่

การรักษาจรรยาข้าราชการ

มาตรา ๗๘ การรักษาจรรยาข้าราชการตามที่ ส่วนราชการกำหนดไว้โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติ และศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
- (๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานในส่วนราชการนั้นตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการตามวรรคสอง ให้จัดให้มี การรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

คุณธรรม /จริยธรรม/จรรยาบรรณ

จริยธรรม (Etiquette) จริยธรรม หมายถึง คุณสมบัติทางความประพฤติ ที่ สังคมมุ่งหวังให้คนในสังคม นั้นประพฤติ มีความถูกต้องในความประพฤติ มีเสรีภาพภายในขอบเขตของ มโนธรรม (Conscience) เป็นหน้าที่ที่สมาชิกใน สังคมพึงประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อ สังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปเช่นนั้นได้ ผู้ปฏิบัติ จะต้องรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด

คุณธรรม (Virtue) คือ คุณ + ธรรมะ เป็นคุณงาม ความดีที่เป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม คุณธรรมจึงเป็นจริยธรรมที่แยกเป็น รายละเอียดแต่ละประเภท หากประพฤติปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นสภาพคุณงามความดีทาง ความประพฤติและจิตใจของ ผู้คน คุณธรรมจึงเป็น จริยธรรมที่ฝึกฝนจนเป็นนิสัย เช่น ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน เสียสละ รับผิดชอบ

จรรยาบรรณ (Code of Conduct) หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงาน แต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก

ค่านิยม หมายถึง ความโน้มเอียง หรือแนวทางที่คนจะประพฤติตนไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่ตัวเองได้ พิจารณาไตร่ตรองแล้วว่า เป็นสิ่งที่ดีสำหรับตนหรือสังคมยอมรับนับถือและปฏิบัติตามแนวคิดนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยก็ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ค่านิยมมีความหมายถึงแนวคิดเกี่ยวกับความดีงามในความประพฤติ โดยผ่านการ พิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากความประพฤตินั้น ๆ ถ้าหากเป็นเพียงเจตคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) ยังไม่อาจเรียกว่าเป็นค่านิยมจนกว่าจะได้ พิจารณาถึงผลที่จะตามมาจากการประพฤติหรือ การกระทำ นั้น ๆ อย่างรอบคอบและมีการปฏิบัติตาม อย่างสม่ำเสมอ

มโนธรรม (Conscience) หมายถึง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความรู้สึกว่าจะอะไรควรอะไรไม่ควรทำเชื่อกันว่า มนุษย์ทุกคนมี มโนธรรม เนื่องจากบางขณะเราจะเกิด ความรู้สึกขัดแย้งในใจระหว่างความรู้สึกว่า ต้องการทำ สิ่งหนึ่ง และรู้ว่าควรทำอีกสิ่งหนึ่ง

มารยาท (Manner) หมายถึง กิริยา วาจา ที่สังคมกำหนดไว้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีแตกต่างกันไป

ธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การจัดการปกครอง การบริหาร กิจการบ้านเมือง การควบคุมดูแลกิจการ การ กำกับดูแลที่ดี อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการ (Process) และระบบ (System) ซึ่งองค์การหรือสังคมได้มีการปฏิบัติ หรือดำเนินการ (Operate) ปกครองด้วยคุณ ความดี ซื่อตรงต่อกัน มั่นคงใน สัญญาที่มีต่อกัน ซึ่งจะครอบคลุมประเด็นเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชน นิติธรรม ความโปร่งใส การตอบสนอง การแสวงหาฉันทามติ ความ ถูกต้อง ความเสมอภาค ยุติธรรม เทียงธรรม ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ภาระ รับผิดชอบ

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest)

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เป็นประเด็นปัญหาทางการ บริหารภาครัฐในปัจจุบัน ซึ่งเป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตและประพฤติมิ ชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และสะท้อนปัญหาการ ขาดหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ กลายเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

ประโยชน์ส่วนบุคคล การที่บุคคลทั่วไปหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะ เอกชนได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของ กลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ

ประโยชน์ส่วนรวม (ประโยชน์สาธารณะ) บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติ หน้าที่ โดยมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษา ประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ อยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วน ได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมาย บัญญัติห้ามและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยังได้เข้าไปพิจารณา ดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐ

รูปแบบของการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มีดังนี้

๑.การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง (Self - dealing) มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด

๒.ใช้ตำแหน่งช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย (Family interest) ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย

๓.การรับผลประโยชน์โดยตรง (Accepting benefits) รับของขวัญ/เงินสนับสนุน/รับสินบน

๔.การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่ง หน้าที่การงาน(Influence peddling) ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์

๕.นำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) นำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ในงานส่วนตัว

๖.การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว (Using confidential information) ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ ของตนเอง

๗.การทำงานอีกแห่งหนึ่งที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม (Outside employment or moonlighting) ตั้งบริษัท ดำเนินธุรกิจที่แข่งขันหรือรับงานจากหน่วยงานต้นสังกัด

๘.ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ ทำงาน (Post-employment) ลาออกจากหน่วยงาน เพื่อไปทำงาน ในหน่วยงานประเภทเดียวกัน

๙.การปิดบังความผิด (Keeping any ethical breaches hidden) ปกปิดความผิดที่เกิดขึ้นเพื่อมิให้ปรากฏต่อสายตาของคนภายนอก

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.การตอบแทนบุญคุณ

๒.รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย

๓.การเอาตัวรอด ลดการเผชิญหน้า

๔.การบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มแข็งพอ

๕.ฝ่ายตรวจสอบยังขาดประสิทธิภาพ

๖.ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องงานกับ เรื่องส่วนตัว

แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หลักการ ๔ ประการ สำหรับการป้องกันเรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน"

๑.ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ ทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูก ผิดไปตามระเบียบกฎหมาย ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง ปฏิบัติต่อ แต่ละบุคคลอย่าง เป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียง ด้วยเรื่องศาสนา อาชีพ จุดยืนทาง การเมือง เผ่าพันธุ์ วงศ์ตระกูล เป็นต้น ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

๒.สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อม รับผิด การเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือ ความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือ เป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ ทับซ้อน การเปิดเผยข้อมูลจะทำให้เจ้าหน้าที่ ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

๓.ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลและ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบต่อเรื่องการสร้าง ระบบและนโยบาย ส่วนเจ้าหน้าที่ต้อง ระมัดระวังการเข้าไปมีส่วนได้เสียในกิจการ งานที่ตนมีหน้าที่ รับผิดชอบ เพื่อหลีกเลี่ยง ผลประโยชน์ขัดกัน และหัวหน้าหน่วยงานก็ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

๔.สร้างวัฒนธรรมองค์กร หัวหน้าหน่วยงานต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ขัดกันเกิดขึ้น และการ สร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่

รูปแบบการให้ผลประโยชน์

- ๑.การปลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า
- ๒.การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย
- ๓.การเข้าค้าประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม
- ๔.การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการ เป็นตัวแทน
- ๕.การขายหรือการให้เข้าซื้อทรัพย์สินต่ำกว่า มูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในท้องตลาด
- ๖.การซื้อหรือการเข้าซื้อทรัพย์สินสูงกว่ามูลค่า ค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในท้องตลาด
- ๗.การให้ใช้สถานที่ยานพาหนะหรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการ หรือคิดค่าเช่า หรือค่าบริการ น้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดย ปกติทางการค้า
- ๘.การให้บริการโดยไม่คิดค่าบริการหรือคิด ค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติ ทางการค้า
- ๙.การให้ส่วนลดในสินค้าหรือทรัพย์สินที่จำ หน่ายโดยให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้แก่บุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- ๑๐.การให้เดินทางหรือให้ขนส่งบุคคลหรือ สิ่งของโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่าย น้อยกว่าที่คิดแก่ บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- ๑๑.การจัดเลี้ยงการจัดมหรสพหรือการ บันเทิงอื่นให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิด ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่ บุคคลอื่นโดยปกติ ทางการค้า
- ๑๒.การให้บริการวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์พยาบาล สถาปนิก วิศวกร กฎหมาย หรือบัญชี โดยไม่คิด ค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่ บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- ๑๓.การให้รางวัล
๑๔. การชำระเงินล่วงหน้าหรือการคืนเงินให้ ในภายหลัง
๑๕. การอื่นใดซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้นั้น ได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออก ค่าใช้จ่าย

การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ซึ่งตนมีอยู่ โดยทุจริต ไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจโดย อิสระในการใช้อำนาจ ตามตำแหน่งหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นไม่ว่า ทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่ง อย่างใด

- ๑.อนุมัติ อนุญาตรับจดทะเบียนหรือออกคำสั่งทางปกครองอื่นที่ให้มีสิทธิประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้
- ๒.ให้สัมปทาน ทำสัญญา หรือทำนิติกรรม อันเป็นการให้ประโยชน์แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด
- ๓.บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน เลื่อนขั้น เงินเดือน โอน ย้าย ดำเนินการทางวินัย หรือ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในบังคับบัญชาหรือกำกับ ดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่น ดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการ ปฏิบัติหน้าที่

๔.ไม่แจ้งความหรือไม่ร้องทุกข์เพื่อดำเนิน คดีอาญา

๕.ไม่ฟ้องคดี ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ไม่ดำเนินคดี หรือไม่ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับคดี หรือให้ ถอนคำร้องทุกข์ ให้ถอนฟ้องให้ถอนอุทธรณ์ หรือให้ถอนฎีกาไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใด

๖.ดำเนินกระบวนการพิจารณาทำคำพิพากษาคำสั่งคำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาด

๗.ไม่บังคับทางปกครองไม่บังคับคดีหรือไม่บังคับตามคำชี้ขาด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวด ๖ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๒๖ - มาตรา ๑๒๙

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวน ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือ ตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูปบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว ยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ สิ่งที่มีมูลค่า เช่น การลดราคา การรับบริการ การรับความบันเทิง การรับการฝึกอบรม หรือ สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดได้ในกรณีดังนี้

๑.มีกฎหมาย หรือกฎ หรือ ข้อบังคับที่ออก โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐรับได้ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยงไป ราชการ เงินปันผลสหกรณ์ โบนัส

๒.เป็นการรับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือ ญาติ หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตาม ฐานานุรูป รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

๓.เป็นการรับโดยธรรมจรรยา คือ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้ นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับ บุคคลทั่วไป คือการรับจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาส เทศกาล หรือวันสำคัญ รวมถึงการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดง ความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือ ปฏิบัติในสังคม - การให้เป็นการให้ ในลักษณะให้กับบุคคล ทั่วไป -การรับจากผู้ซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐.- บาท

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นตาม หลักเกณฑ์หรือมีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ๑.ต้องแจ้ง รายละเอียดต่อผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงานของรัฐ/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ ทรัพย์สิน -ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ/ผู้มี อำนาจแต่งตั้งถอดถอน พิจารณาและมีคำสั่ง -ให้รับได้ หรือ - ให้ คืนทรัพย์สิน (ส่งคืนทรัพย์สินโดยทันที หากคืนไม่ได้ ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วย โดยเร็ว

มาตรา ๑๒๙ การกระทำความผิดเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในหมวดนี้ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม สิบบน ไม่ว่าคุณจะทำอะไร แม้จะเจียะ คำน้ำร้อน น้ำชา สิ้นน้ำใจ เงินได้ โต๊ะ คำคุมครอง สวย ฯลฯ หากเป็นเป็นการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใดโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งเป็นความผิดฐานรับสินบนมิโทษถึงจำคุก และ ประหารชีวิต

บทสรุป ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) คือ ผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมขัดกัน
สาเหตุ การกระทำที่เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นผลมาจากการไม่สามารถแยกแยะระหว่างบทบาทหน้าที่ในเรื่อง
ส่วนตัวและเรื่องส่วนรวมออกจากกันได้ชัดเจน และมีสาเหตุมาจากพื้นฐานความคิดแบบดั้งเดิมของคนไทย
และมีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมทุจริต นอกจากนี้ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนา หรือไม่มีความรู้ในเรื่อง
ดังกล่าว จนนำไปสู่การกล่าวหา ร้องเรียน เรื่องการทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทางการ
บริหาร ภาครัฐ ในปัจจุบันการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมหรือ
ผลประโยชน์ทับซ้อนถือว่าเป็นจริยธรรมขั้นพื้นฐานของข้าราชการ ซึ่งหากข้าราชการเป็นผู้มีจริยธรรมเพียงพอ
สามารถแยกแยะได้ว่าตนเองอยู่ในฐานะใด และต้องยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องก็จะสามารถควบคุมตนเองและผู้ประสาน
สายสัมพันธ์หรือพวกพ้องของตนเองเพื่อนำเอาความสัมพันธ์ดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้

ภาคผนวก

ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ณ วัดลานแพ ตำบลนาขยาด อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

รับฟังการบรรยาย เรื่องหลักคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน
บรรยายโดย พระวิทยากร พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล
ณ ณ วัดลานแซะ ตำบลนาขยาด อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

รับฟังการบรรยาย เรื่อง การปฏิบัติธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
และการฝึกเดินจงกรม บรรยายโดย พระวิทยากร พระครูศาสนกิจจาทร โชติปาโล
ณ ณ วัดลานแซะ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภายในลานวัด ณ วัดลานแซะ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภายในศาลาวัด ณ วัดลานชะ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ณ โรงแรมอารียา ปาร์ค ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

รับฟังการบรรยายเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
ประมวลจริยธรรมข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔ และการบรรยายเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
ในการปฏิบัติงาน และปลูกฝังองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ห่างไกลจากการทุจริต
บรรยายโดย วิทยากร นางมธุภาณี เจียชุม
ณ โรงแรมอารียา ปาร์ค ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

พิธีปิดการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนายก รองนายก เลขานุการนายก สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลนาข้าวเสีย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖
ณ วัดลานแชะ และโรงแรมอารียา ปาร์ค รีสอร์ท อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

